

WIJ ONTDEKTE EEN SPUITTERREIN

C.Karnekamp

Op één van onze tochten door de Flevopolder zochten we, na een bezoek aan de Oostvaardersplassen, een goed uitloopterrein voor onze hond. Honden mogen n.l. alleen aangeliend mee de bossen van Staatsbosbeheer in en wij wilden nu juist een plek waar hij eens goed kon hollen na een lange autorit. Terwijl we zo rond keken zagen we opeens een lekker ruig zandterrein, hier en daar aardig begroeit met riet. Dat was tenminste een ideale plaats om te stoppen en de hond los te laten lopen. Geen mens te zien, alleen het geluid van de vogels, wat willen rustzoekers nog meer. Maar ja het bloed kruipt waar het niet gaan kan, dus niet het oog naar boven maar op het zand gericht. Er lagen tenslotte schelpen en die moet je nader bekijken.

Nu, schelpen lagen er genoeg, zo op het oog grote hoeveelheden *Cerastoderma edule edule* (Linné, 1758) en *Macoma (Macoma) balthica* (Linné, 1758). Dat zag er dus niet zo aantrekkelijk uit, maar toch eens verder speuren, je kan tenslotte maar nooit weten. Omdat er een stuk verderop nog een stapel buizen van een persleiding lag was het zand van elders aangevoerd en stonden we niet op de oude Zuiderzee-bodem.

En ja, ons geduld werd beloond en we vonden een klep van *Venerupis aurea senescens* (Cocconi, 1873). De ervaring leert dat als deze tweekleppige gevonden wordt *Bittium (Bittium) reticulatum* (Da Costa, 1778) in de buurt moet zijn. Dus begonnen we nog intensiever het zand af te zoeken.

En ja hoor ook *Bittium* was aanwezig, zodat we het bewijs hadden "we stonden op een spuitterrein met een Eemfauna", ons welbekend van o.a. Amsterdam en Zaandam.

Omdat dit soort terreinen de laatste jaren zeldzaam te noemen zijn moest er natuurlijk een hoeveelheid materiaal mee naar huis voor nader onderzoek. Het is altijd makkelijk een aantal lege plastic draagtasjes in de auto te hebben. Gerda, mijn vrouw, riep op een gegeven moment dat ze iets bijzonders gevonden had. Wat bleek het was een gave *Clausilia* cf. *dubia* Drap., met deze vondst kon onze dag niet meer stuk. Helaas lag het schelpje in tweeën toen we thuis waren, dat heb je als je zonder opbergmateriaal op stap gaat maar met een druppel lijm is dit probleem wel op te lossen. De oogst van die middag was ongeveer 15 liter schelpengruis dat thuis werd uitgezocht. Toen bleek dat de samenstelling van de schelpenfauna op dit spuitterrein afweek van de bekende patronen op Amsterdamse en Zaan-damse terreinen.

Wat we o.a. vonden:

fragmenten van *Cochlodina*,

kleppen van *Pisidium*, diverse soorten,

enige ex. van *Theodoxus (Theodoxus) fluviatilis* (Linné, 1758)

opercula van *Bithynia (Bithynia) tentaculata* (Linné, 1758)

en een behoorlijk aantal ex. van *Valvata (Cincinna) piscinalis piscinalis* (Müller, 1774)

Deze vondsten waren voor ons aanleiding om bij de eerste de beste droge dag weer in de auto te stappen ten einde nog een voorraadjie materiaal te halen. Juist een droge periode is ideaal om een spuitterrein af te stropen, je kan dan het fijne gruis bij elkaar vegen en gemakkelijk ter plaatse zeven.

Door gebrek aan tijd - de tentoonstellingen van de WTKG en de Contactgroep - zijn we nog niet in staat een complete soortenlijst te geven.

In een later stadium komt die er wel

De mariene fauna leverde het volgende op:

Venerupis aurea senescens (Cocconi, 1873)

Macoma (Macoma) balthica (Linné, 1758)

Cerastoderma edule edule (Linné, 1758)

Bittium (Bittium) reticulatum (Da Costa, 1778)

Hinia (Hinia) reticulatum (Linné, 1758)

Turbonilla (Pyrgiscus) crenata (Brown, 1827)

bovenstaande soorten zeer algemeen.

Retusa (Retusa) obtusa (Montagu, 1803)

Aporrhais (Aporrhais) pespellicani quadrifidus (Da Costa, 1778)

De eerste soort niet zeldzaam, de 2e gaaf zeldzaam, topfragmenten algemener
Zeldzaam zijn te noemen:

Triphora (Triphora) parversa adversa (Montagu, 1803)

Epitonium (Clathrus) clathrus (Linné)

Uit het uitgezochte materiaal is tot nu toe slechts 1 juv. ex. van
Chlamys (Chlamys) varia (Linné, 1758) gekomen en dat is opmerkelijk!

Helemaal nog niet gezien hebben wij:

Dosinia (Pectunculus) lupinus lincta (Pulteney, 1799)

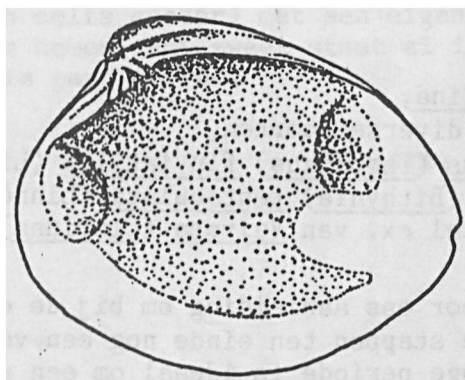
Rissoa's

Schelpstukken van Lorita

Deze laatste drie waren in Amsterdam en Zaandam helemaal niet zeldzaam.

Bekijken we bovenstaande soorten en hun frequentie van voorkomen en vergelijken we dit met de ons bekende terreinen, dan constateren we nogal wat verschillen.

Zinnig lijkt het ons dan ook om als alle materiaal bewerkt is de soortenlijsten en de frequentie van voorkomen eens naast elkaar te zetten. Het ligt ook in de bedoeling om het object nog een paar maal te bezoeken, dat zal echter wel na de winter worden.

Dan nu het belangrijkste voor de liefhebbers:

HOE KOMEN WE OP HET SPUITTERREIN

U kunt die plek het beste vinden door eerst naar de Knardijk te rijden. Deze dijk kunt u bereiken door vanaf AMSTERDAM langs de dijk en OOSTVAARDERSPLASSEN'te rijden.

Net voorbij deze plassen gaat u rechtsaf = KNARDIJK, de vogelhut voorbij onder het spoorviaduct door, eerste weg rechtsaf, dat is de PRAAMWEG.

Na een paar km. draait de weg over een viaduct naar links. Dit viaduct voert u over een kanaal!

Na $\pm$ 100 m. kunt u linksaf en ziet u het spuitterrein recht voor u, via een klein stukje onverhard terrein kunt u de auto op het spuitterrein parkeren.

U kunt na inspectie van het bovengenoemde terrein ook nog een bezoek brengen aan het tweede spuitterrein, daartoe moet u vanaf het terrein terug naar de weg, dan linksaf over een viaduct naar de andere kant van de snelweg en dan de eerste afslag links nemen dan ziet u daar het bedoelde terrein.

Komt u uit andere richtingen volg dan de onderbroken lijntjes op de kaart, u kunt er n.l. niet komen vanaf de snelweg omdat er geen afslagen zijn op die plaats.

Aan de hand van bijgevoegde schetskaart moet u echter het spuitobject gemakkelijk kunnen vinden.

Veel succes, gaarne horen we van u hoe uw ervaringen waren en zouden we het prettig vinden als u een soortenlijstje naar de redactie (van De Kreukel) stuurt.

Overgenomen uit De Kreukel, jaarg. 24 nr. 8/10.

KAART BIJ: WIJ ONTDEKTE EEN SPUITTERREIN.

